

LATVIJAS ŠĶIRNES ZIRGU AUDZĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Reģ.Nr.40008081480, Kalnabeites 8, Siguldas pagasts, Siguldas novads

Rikšotāju ciltsdarba programmas 2014 – 2018.gadam rezultāti 2017. gadā.

Latvijā audzējamo rikšotāju šķirņu zirgu ciltsdarba mērķi un uzdevumi.

Mērķis.

Latvijā audzējamo rikšotāju zirgu šķirņu (Amerikas, Krievijas un Orlova) ciltsdarba mērķis ir audzēt Latvijas apstākļiem piemērotus rikšotāju zirgus, saglabājot to raksturīgos darbaspēju rezultātus un šķirnes raksturīgās pazīmes, tipiskumu.

Uzdevumi.

Lai īstenotu ciltsdarba programmas mērķi, nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- veikt rūpīgu izlasi un selekciju Latvijā audzējamo rikšotāju šķirņu zirgu (Amerikas, Orlova un Krievijas šķirnes) populācijā, kā arī iepirkt pasaules līmeņa biomateriālu populācijas ģenētiskās kvalitātes uzlabošanai.
- regulāri piedalīties Latvijas un arī ārpus Latvijas (Igaunijas, Lietuvas, Krievijas un citu valstu) organizētajās rikšotāju zirgu darbaspēju pārbaudes sacensībās;
- uzlabot rikšošanas šķirņu zirgu audzēšanas, barošanas un trenēšanas apstākļus, nodrošinot atbilstošas novietnes un skrejceļus;
- nodrošināt rikšotāju zirgu audzētāju un braucēju izglītošanu, pieaicinot vieslektoros;
- popularizēt rikšotāju šķirņu zirgu darbaspēju pārbaudes sacensības.

Latvijā audzējamo rikšotāju zirgu īpašnieki, kuru zirgi regulāri piedalās darbaspēju pārbaudēs, sadalījums pa novadiem.

Novads	Pagasts, saimniecība	Rikšotāju zirgu skaits, sad. pa šķirnēm		
		Krievijas	Amerikas	Orlova
Dagdas novads	Dagda, SIA "Brīvība"	2	1	-
	Vecdome, Z/S "Čadi"	-	8	-
Krāslavas novads, Robežnieku pag.	Z/S „Guntiņi”	1	-	-
	Josifs Mančinskis	1	2	-

	Olga Marija Maļinovska	-	3	-
Koksnes novads	Līva Vitenberga	-	1	-
Jaunjelgavas novads	Z/S „Porkalni”	-	4	-
Rēzeknes novads	Kaunatas pag., ”Rudo kumeļu pauguri”	10	-	3
Ciblas novads	Pušmucovas pag., Z/S ”Lielie Oši”	-	1	-
	Felicianova, Sandras Soikānes saimn.	2	2	-
	Cibla, Intas Duncānes saimn.	1	1	-
Ludzas novads	Isnaudas pag., Ilonas Malahovas saimn.	1	-	-
Gulbenes novads	z/s Augstkalni	-	2	-
Garkalnes novads	p/s ”Vigas”	1	9	-
	Tatjana Šnura	-	1	-
Kopā:		19	41	3

Pārskatot tabulu, var secināt, ka šobrīd rikšotāju šķirņu zirgu audzētāji Latvijā lielākoties savās saimniecībās audzē Amerikas rikšotāju šķirnes zirgus.

LŠZAA pārraudzībā esošās rikšotāju audzētāju saimniecības.

N.p.k.	Saimniecība	Īpašnieks	Ganāmpulka Nr.	Adrese
1.	Rudo kumeļu pauguri	Eelena Stashuls	LV0368241	c. Šļakoti, Kaunatas pag., Rēzeknes novads
2.		Maļinovska Olga Marija	LV0615456	Ziedu māja, Kuntišķi, Robežnieku pag., Krāslavas nov.
3.		Mančinskis Josifs	LV0202425	Siliņi, Robežnieku pag., Krāslavas nov.
4.	Vigas	Tatjana Martinsone	LV0380212	Vigas, Garkalnes pag., Rīgas rajons
5.	z/s Porkalni	Eduards Martukāns	LV0006130	Seces pagasts, Aizkraukles rajons
6.	z/s Čadi	N.Galiļejevs	LV0201710	Dagdas pag., Krāslavas rajons
7.	z/s Augstkalni	I.Berga	LV0141877	Lizuma pag., Gulbenes novads

2017. gada pārraudzības datu apkopojums.

1. Kumeļu vērtēšana.

Pēc 2014 - 2018. gada ciltsdarba programmas nosacījumiem kumeļam vērtē četras pazīmes:

- a. izcelšanās;
- b. eksterjers, ķermeņa proporcijas;
- c. gaitu kvalitāte;
- d. kopējais iespaids;

katru pazīmi vērtē 10 punktu sistēmā. Maksimālais iegūstamo punktu skaits ir 40 punkti;

2017. gadā novērtēto kumeļu skaits LŠZAA	4
Vidējais vērtējums	32
Zemākais vērtējums	29
Augstākais vērtējums	35

Labāk novērtēto kumeļu tēvi – David Star AR un Winfield SR.

2. Jaunzirgu vērtēšana.

Tās veic eksterjera vērtēšanas un darbaspēju testēšanas rezultātā. Vērtēšanu veic sertificēti vērtēšanas eksperti. Katrs dzīvnieks tiek novērtēts pēc eksterjera septiņām pazīmēm. Katru pazīmi vērtē 10 punktu sistēmā. Maksimālais iegūstamo punktu skaits sporta tipa jaunzirgiem ir 70 punkti par eksterjeru. Darbaspējas vērtē pēc pārbaudēs iegūtiem rezultātiem 1600m distancē, kas tiek pielīdzināti punktu skaitam. Maksimāli var iegūt 10 punktus.

Latvijā audzējamo rikšotāju šķirņu zirgu darbaspējas pārbauda hipodromos un uz zirgaudzētāju organizāciju atzītiem (sertificētiem) skrejceļiem Latvijā, fiksējot ātrumu 1600 m vai garākās distancēs divričos. Atzīti skrejceļi atrodas Ciblas novada Pušmucovas pagastā, Dagdas novada z/s Čadi, Gulbenes novada z/s Augstkalni un šajās vietās iespēju robežās jāriko rikšotāju zirgu darbaspēju pārbaudes atbilstoši noteikumiem „Zirgu rikšošanas darbaspēju pārbažu noteikumi Latvijā”

Iegūtie rezultāti tiek apkopoti un iesniegti šķirnes zirgu audzēšanas organizācijā, kas veido datu bāzi katram šķirnes zirgam.

2017. gadā pārbaudīto jaunzirgu skaits LŠZAA - 1	Eksterjers	Darbaspējas
Kopvērtējums 59	49	10

Šī jaunzirga tēvs ir Gabriel Heel AR.

2017 gadā valsts atbalstu ciltsdarbam zirgkopības nozarē saņēma 1 rikšotāju šķirņu zirgu pārraudzības saimniecība.

Biedrības "Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija"

Valdes priekšsēdētāja vietniece

Aija Galeja

01.02.2017